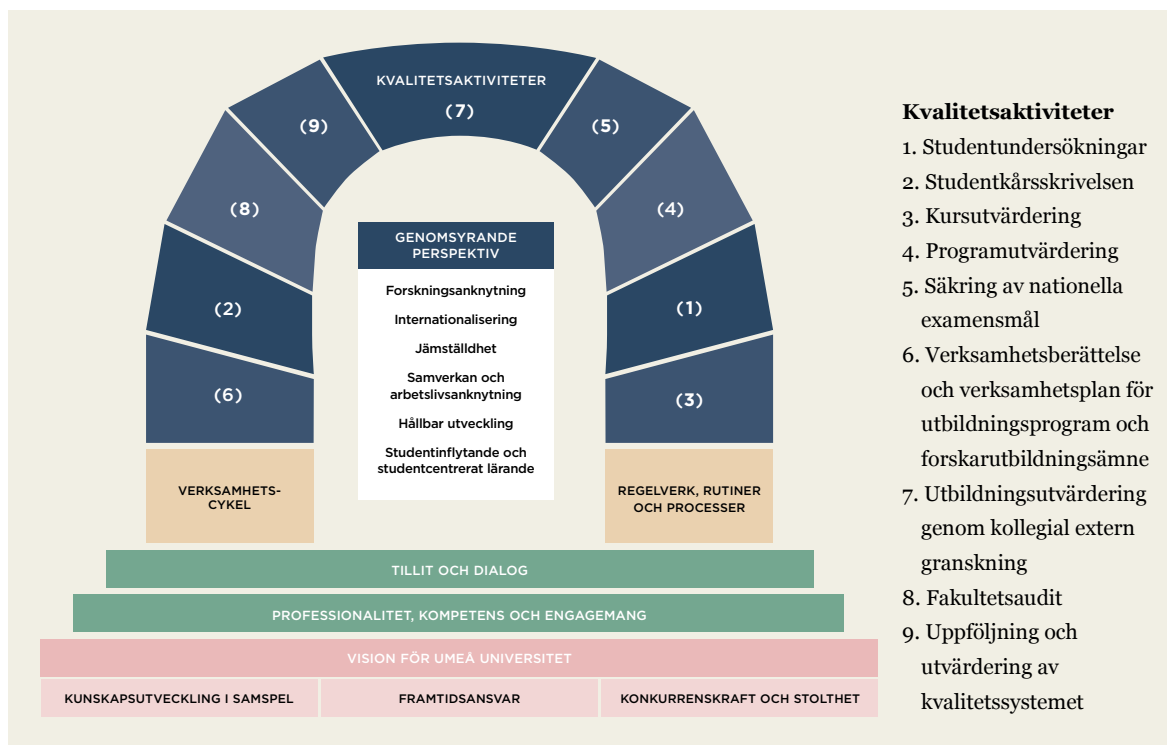

Kvalitetsrapport för utbildning på alla nivåer 2022

Kvalitetsarbetet vid Umeå universitet är integrerat i linjestrukturen där ansvar följer delegation och arbetsbeskrivningar och regleras i rektors besluts- och delegationsordning respektive arbetsordning för Umeå universitet. Arbetet följer en årscykel som inkluderar uppföljning av föregående år, aktiviteter under aktuellt år och planering för nästkommande år enligt anvisningar.

Kvalitetsarbete inom utbildning

Umeå universitets sammantagna kvalitetssystem för utbildning utgörs av lärosätets vision, rutiner, processer och regelverk samt uppföljningar inom dessa, se figur 1. Rutiner, processer och regelverk utgår dels från universitetets egna mål och ambitioner, dels från de krav som ställs på lärosätets verksamhet i lag och förordning. Regelverket som ingår i det sammantagna kvalitetssystemet omfattar styrdokument såsom anvisningar för planering och uppföljning, kompetensförsörjningsplan och anställningsordning för lärare.

Figur 1. Kvalitetsarbetet för utbildning vid Umeå universitet utgår från lärosätets vision och bygger på medarbetarnas professionella kompetens och engagemang. Basen för kvalitetsarbetet utgörs av tillit och dialog. Verksamhetscykler, regelverk, rutiner och processer ger ett formaliserat ramverk för kvalitetsaktiviteterna och skapar en struktur för utveckling och uppföljning av de genomsyrande perspektiven. Dokumentet Kvalitetssystem för utbildning omfattar de blå delarna i figuren och siffrorna (1)-(9) avser de olika aktiviteterna i kvalitetssystemet.

UMEÅ UNIVERSITET

Kvalitetssystemet för utbildning omfattar utbildning på alla nivåer och ska både som helhet och i sina delar användas som verktyg för att ständigt utveckla och säkra kvaliteten i universitetets utbildningar. Det ska också bidra till en samsyn om vad som utmärker hög kvalitet i utbildning, vilka krav som ska uppfyllas för hög kvalitet samt vilka perspektiv som ska genomsyra utbildningsverksamheten. Kvalitetssystemet bygger på principerna tillit, delaktighet och flexibilitet. Kvalitetsarbetet är knutet till ett antal aktiviteter som ska säkra och utveckla kvaliteten på utbildning både på kurs-, program- och forskarutbildningsämnesnivå.

Under 2022 har såväl uppföljande som framåtsyftande kvalitetsdialoger hållits med fakulteter och Lärarhögskolan. Varje fakultet/Lärarhögskolan behandlar kvalitetsarbetet i särskilda avsnitt i sin verksamhetsberättelse. Detta avsnitt ligger till grund för den uppföljande kvalitetsdialogen mellan universitetsledningen och fakultetsledningarna. Underlaget till den framåtsyftande dialogen utgörs av fakulteternas/Lärarhögskolans identifierade utvecklingsområden för det kommande året.

En aktivitet är Studentkårs skrivelserna som sammanställs utifrån inkomna student- och doktorandfall samt studentkårernas observationer vart tredje år. Under 2022 presenterade de tre studentkårerna vid Umeå universitet Studentkårs skrivelserna som ställs till rektor och presenteras för styrelsen, ledningen, fakulteter/Lärarhögskolan. Åtgärds punkter med anledning av skrivelserna följs upp i dialogform och studentkårerna återkopplar sin upplevelse av arbetets fortskridande i dialog med universitetsledningen. Analys- och åtgärdsarbetet utgående från 2022 års studentkårs skrivelse kommer att fortsätta under 2023.

Kvalitetsarbete inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Varje år genomförs en större studentenkät. Under 2022 genomfördes Studiebarometern. Enkäten går ut till samtliga studenter på termin fem och innehåller ett brett frågespektrum om studenternas upplevelse av sina studier, studiemiljö, etc. Enkäten är ännu ej sammanställd så inga resultat kan redovisas. Förra årets enkät, Nybörjarenkäten, har analyserats under 2022. Resultaten präglas till viss del av den pågående pandemin, men förändringarna över tid är ändå relativt små på aggregerad nivå. Studenterna uppger fortfarande att de väljer Umeå universitet på grund av lärosätets goda rykte. Gemensamt för enkäterna är problemet med låg svarsfrekvens som gör det svårt att analysera och använda resultaten från enkäterna. Svarsfrekvensproblematiken gör att enkäternas roll i kvalitetssystemet bör utvärderas. Utbildningsstrategiska rådet har påbörjat en sådan utvärdering.

Samtliga kurser ska utvärderas baserat på studenternas värderingar och resultatet av utvärderingen ska tillhandahållas studenterna. Samtliga fakulteter/Lärarhögskolan rapporterar om delvis låga svarsfrekvenser som försvårar utvärderingen. Fakulteterna/Lärarhögskolan arbetar därför aktivt med att hitta former för utvärderingarnas genomförande, bland annat genom att ta hjälp av Enheten för universitetspedagogik och lärandestöd (UPL). Ett exempel på ett strukturerat arbetssätt för kursutvärdering som ska främja kursutveckling på ett sätt som engagerar studenter att svara på kursvärderingar är Learning Experience Questionnaire (LEQ). Teknisk-naturvetenskapliga fakulteten initierade under 2022 ett utvecklingsarbete av ett webbaserat system för hantering av kursutvärderingar som bygger just på LEQ.

För samtliga utbildningar vid Umeå universitet ska en årlig kombinerad verksamhetsberättelse och verksamhetsplan skrivas. Denna följs upp på fakultets-/Lärarhögskolenivå i dialogform. Under 2022 har fakulteterna generellt jobbat med hur utbildningarna hanterar de genomsyrande perspektiven; forskningsanknytning, internationalisering, jämställdhet, samverkan, hållbar utveckling samt studentinflytande. Den Humanistiska fakulteten har under 2022 genomfört en särskild analys av hur hållbar utveckling genomsyrar utbildningarna vid fakulteten. Även den medicinska fakulteten har gjort en genomlysning av hur utbildningarna integrerar hållbar utveckling i styrdokument så som kursplaner och utbildningsplaner. Den Medicinska fakulteten har dessutom i samarbete med UPL utvecklat en workshop i två delar *Introduktion till lärande för hållbar utveckling* som givits i pilotform under 2022. Den teknisk-naturvetenskapliga fakulteten

UMEÅ UNIVERSITET

har som en följd av kollegiala granskningar och interna analyser initierat ett arbete med att tydligare inkludera jämställdhet i utbildningarna.

Utbildningarnas verksamhetsberättelser och verksamhetsplaner ligger till grund för dialoger mellan program och fakultet. De utgör även grunden för den externa kollegiala granskningen som genomförs vart fjärde till sjätte år. Den kollegiala granskningen ska särskilt granska de fastställda kvalitetskraven för utbildningar där de genomsyrande perspektiven ingår. Kvalitetskraven för utbildning är de samma som ska mötas vid inrättandet av programmet och specificeras i Umeå universitets kvalitetssystem för utbildning.

Under 2021 genomgick de sista utbildningarna vid Umeå universitet sin första externa kollegiala granskning. Vid den humanistiska fakulteten finns ännu ett par huvudområden som inte varit föremål för extern kollegial granskning. Formerna för den externa kollegiala granskningen varierar mellan fakulteterna/Lärarhögskolan. För den teknisk-naturvetenskapliga fakulteten, den medicinska fakulteten samt den humanistiska fakulteten och Lärarhögskolan kommer granskarna från annat lärosäte än Umeå universitet. För den samhällsvetenskapliga fakulteten ska granskarna vara externa i förhållande till utbildningens hemmainstitution. Inför andra granskningsomgången har fakulteterna/Lärarhögskolan, efter utvärdering, finjusterat genomförandet varpå cykeln med granskningar fortsätter. Den första granskningsomgången har också utvärderats i utbildningsstrategiska rådet (USR).

Under 2022 har 19 utbildningsprogram/huvudområden genomgått extern kollegial granskning. Styrkor och utvecklingsområden som framkommit samt effekter granskningsresultaten haft på fakulteternas kvalitetsarbete redovisas fakultetsvis i bilaga 1. Återkommande styrkor som nämns är måluppfyllnad och struktur i utbildningarna samt forskningsanknytning och lärarkompetens. Exempel på utvecklingsområden är kursutvärderingar och behov av olika pedagogiska insatser, särskilt med koppling till nätundervisning. Beskrivna effekter granskningsresultaten haft på fakulteternas kvalitetsarbete inkluderar justerade utbildningsplaner samt initierade projekt rörande bland annat arbetet med kursutvärderingar, nätpedagogik och jämställdhet.

Under 2022 kom också resultaten av två tematiska utvärderingar i UKÄs regi: Sjuksköterskeexamen samt Tema breddad rekrytering. I båda fallen blev omdömet att Umeå universitet har hög kvalitet. USR bjöd in Ann Sörlin, vice ordförande i UKÄs bedömargrupp för breddad rekrytering, för att ge sin syn på hur Umeå universitet kan fortsätta utveckla sitt arbete med breddad rekrytering. Ett förslag var att ge fakulteterna i uppdrag att välja ut två utbildningsprogram var med någon form av snedrekrytering och arbeta med åtgärder för att bredda rekryteringen. Under 2022 granskades även specialistsjuksköterskeutbildningarna med inriktning psykiatrisk vård samt ambulanssjukvård av UKÄ i form av utbildningsutvärderingar. I mars 2023 kom besked att båda utbildningarna håller en hög kvalitet.

Det strategiska rådet för utbildning anser att kvalitetsarbetet för utbildning fortskrider planenligt. Genom att löpande värdera och justera aktiviteter säkerställs att de är funktionella i sitt syfte att med rimlig arbetsinsats förbättra kvalitén på utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid Umeå universitet. Under 2023 kommer till exempel formerna för kvalitetsdialoger att ses över för att ytterligare förbättra kvalitetssäkringen och ge ännu mer utrymme för kollegialt lärande.

UMEÅ UNIVERSITET

Kvalitetsarbete inom utbildning på forskarnivå

Kvalitetsarbete inom forskarutbildning sker inom de olika forskarutbildningsämnena och har i princip samma aktiviteter som kvalitetsarbetet för övrig utbildning. Detta innebär att kurser ska utvärderas och forskarutbildningsämnet ska skriva en årlig verksamhetsberättelse med tillhörande verksamhetsplan. Dessa diskuteras vidare i fakulteternas nämnder och kommittéer för forskning. Vid Medicinska fakulteten införs verksamhetsberättelse och verksamhetsplan för forskarutbildningsämne fr.o.m. 2023.

I arbetet med kvalitetssäkring av utbildning på forskarnivå ingår en avgångsenkät för de som nyligen disputerat. Enkäten, som är en del i Umeå universitets kvalitetssystem för utbildning består av ett antal frågor och påståenden som fokuserar kring utbildning och vetenskapliga aspekter, handledning, pedagogisk meritering och undervisning, framtida yrkesinriktning men också bakgrundsfrågor såsom varför man påbörjade forskarutbildning. En fråga om hur mycket Covid-19 påverkat forskarutbildningen lades till i enkäten när pandemin bröt ut. Resultaten från 2020–2021 års avgångsenkät har publicerats under 2022 och visar bland annat att doktoranderna överlag är väldigt nöjda med forskarutbildning vid Umeå universitet och att de gärna rekommenderar den till andra.

Fakulteterna har tagit del av sina respektive resultat för att arbeta vidare med mer riktade förbättrings- och kvalitetsstärkande åtgärder lokalt, bilaga 2. Drygt hälften av de som besvarat enkäten har disputerat vid Medicinska fakulteten, cirka en fjärdedel har disputerat vid Humanistiska eller Samhällsvetenskapliga fakulteten och en dryg femtedel vid den Teknisk-naturvetenskapliga fakulteten. På universitetsgemensam nivå identifieras särskilt ett område där förbättringsinsatser behövs, den individuella studieplanen, ISPn. Ladokkonsortiet har, efter en förstudie, fått i uppdrag att utveckla en gemensam lösning för hantering av ISP så att varje lärosäte inte behöver utveckla ett eget system.

Forskarutbildningsämnena ska liksom utbildning på grundnivå och avancerad nivå genomgå extern kollegial granskning. Under 2022 har nio forskarutbildningsämnen genomgått extern kollegial granskning där alla ämnen har fått positivt omdöme av utvärderarna men också synpunkter för förbättringar, bilaga 3.

En sammanställning av utvärderingarna vid den Humanistiska fakulteten visar att granskarna önskar mer dialog med ämnesansvariga, vilket kommer att läggas till instruktionen till kommande granskningar. Riktlinjerna för själva granskningsprocessen kommer att justeras vid Samhällsvetenskapliga fakulteten samt att tydligare ange vilka underlag som bör ingå i granskningen. Fakulteten kommer också att vidareutveckla fakultetskurserna. Nytt för den Teknisk-naturvetenskapliga fakulteten inför 2022 var att en av granskarna ska vara aktiv doktorand. En utvärdering av Teknisk-naturvetenskaplig fakultets externa granskning visar att forskarutbildningsämnena särskilt uppskattar den positiva idé- och dialoginriktade utformning granskningen har. Forskarutbildningen vid den Medicinska fakulteten genomgick nyligt en total omstrukturering och har ännu ej hunnit påbörja den externa granskningscykeln.

En revidering av allmänna studieplaner för samtliga av Humanistiska fakultetens forskarutbildningsämnen antogs i februari 2022. Revideringen är ett resultat av tidigare års externa kollegiala granskning. I de nya studieplanerna ingår lärandemål som på olika sätt, beroende på forskarutbildningsämne, tillgodoser att de forskarstuderande ges verktyg att ha perspektiv på hållbar utveckling i sin egen forskning.

Forskarutbildningsämnet i organisk kemi som fick ifrågasatt kvalitet i UKÄ:s utbildningsutvärdering 2021 har under 2022 utarbetat ett åtgärdsprogram som skickats till UKÄ. Åtgärdsprogrammet innehåller bland annat en uppdaterad allmän studieplan för ämnet. I mars 2023 kom beskedet att forskarutbildningsämnet i organisk kemi håller en hög kvalitet.

UMEÅ UNIVERSITET

Sammanlagt har 36 forskarutbildningsämnen vid Umeå universitet granskats externt, antingen inom vårt eget system eller av UKÄ.

Bilaga 1-Extern kollegial granskning, utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Humanistisk fakultet – 3 huvudområden, 2 program	
Utbildningsprogram/ huvudområde	Franska på kandidatnivå och avancerad nivå Idéhistoria på kandidatnivå och avancerad nivå Religionsvetenskap på kandidatnivå och avancerad nivå Magisterprogrammet i Medie- och kommunikationsvetenskap Masterprogrammet i Litteraturvetenskap
Styrkor som framkommit	<p><i>Lärlarlagets pedagogiska och vetenskapliga kompetens:</i> detta var en egenskap som lyftes i samtliga granskningar. Till detta lyftes även fram det samarbete som de olika lärlarlagerna visade prov på, samt de olika nätverk nationellt och internationellt som finns inom lärlarlagerna och som kommer utbildningen till godo på olika sätt.</p> <p><i>Forskningsintegrerad utbildning:</i> i granskningsrapporterna lyfts som nämns ovan lärarnas kompetens, men också exempel på att doktorander får utrymme att presentera pågående forskning och forskningspraktik, att studenter (främst på avancerad nivå) kan närvara vid högre seminarier, samt att kurser eller kursmoduler baseras utifrån pågående forskning.</p> <p><i>Jämställdhetsintegrering:</i> i rapporterna lyfts utbildningarnas tydliga och väl integrerade jämställdhetsperspektiv fram. Exempelvis genom förväntade studieresultat, examinationer, kurslitteratur och tydliga normkritiska innehåll i kurser/kursmoduler.</p>
Utvecklingsområden som framkommit	<p><i>Arbetet med kursvärdering och kursutvärdering:</i> Detta var ett identifierat utvecklingsområde i samtliga granskningar och ett utvecklingsområde som återkommande identifierats vid tidigare års externa granskningar. Problemet är att för få studenter svarar på kursvärderingar, men det finns även en del problematik kring återkoppling av kursutvärdering. En del av problemet hör samman med att tre av utbildningarna som granskades är huvudområden med enbart fristående kurser. I de programutbildningar som granskades är problemet huvudsakligen att det är relativt små studentgrupper, eftersom det är utbildningar på avancerad nivå.</p> <p><i>Studentrekrytering:</i> Detta lyftes som ett utvecklingsområde i tre utbildningar (Franska och de båda programutbildningarna) där antalet registrerade</p>

UMEÅ UNIVERSITET

	<p>studenter är lågt, men även i Religionsvetenskaps granskning lyftes frågan om studentrekrytering. Det är ett huvudområde som på kandidatnivå har god tillströmning av studenter, men där det framhölls att en tydligare profilering på avancerad nivå skulle kunna vara till gagn för studentrekrytering. Idéhistoria har inte något problem med rekrytering i och med att man ger väl sökta nätkurser – där beskriver granskaren läget som exceptionellt gott i nationell jämförelse.</p> <p><i>Nätpedagogik:</i> Franska, Idéhistoria och Religionsvetenskap har ett stort utbud av nätkurser och granskarna ser att det finns pedagogiska utvecklingsmöjligheter i samtliga ämnen. Idéhistoria beröms för lärarlagets pedagogiska reflekterande arbetssätt, så där handlar det mer om att uppdatera filmer och i viss mån variera examinationsformerna. I de två andra huvudområdena ges förslag på att ta tillvara de tekniska möjligheter som öppnats upp med Canvas och Zoom, se över examinationsformer och använda mer inspelat material. Magisterprogrammet i Medie- och kommunikationsvetenskap uppmuntrades också att se över möjligheterna till en nätburen variant, eftersom programmet är unikt i ett nationellt perspektiv.</p>
<p>Effekter som granskningsresultaten har haft på fakultetens kvalitetsarbete</p>	<p>Fakulteten har precis inlett analysen efter granskningarna 2022, så effekterna på kvalitetsarbetet är i planeringsfas. Men samtliga återkommande utvecklingsområden är också inkluderade i fakultetens kvalitetsarbete.</p> <p><i>Kursvärderingar och kursutvärderingar:</i> Det har varit ett återkommande beskrivet utvecklingsområde i såväl utbildningarnas VB/VP som i externa granskningar (ofta med igenkännande kommentarer). Fakulteten har även tillsammans med Umeå studentkår identifierat arbetet med kursvärderingar och kursutvärderingar som ett utvecklingsområde efter Studentkårsskrivelsen 2022. Våren 2020 introducerades en mall för kursutvärdering, som gav stöd för att även inkludera andra former av utvärderingar som kan göras under en kurs (muntliga modulutvärderingar, gruppdiskussioner osv) förutom den summerande kursvärderingen. Från och med vårterminen 2023 har fakulteten arbetat med att sprida information om LEQ-verktyget som finns integrerat i Canvas, bland annat genom de kvalitetsdialoger prodekan och utbildningsledare haft med alla utbildningar under februari och genom ett fakultetsgemensamt pedagogiskt seminarium med Dan Borglund vid UPL. Fler aktiviteter väntas inom området.</p> <p><i>Nätpedagogik:</i> Drygt hälften av fakultetens registrerade studenter läser distanskurser via nätet, men frågan är om nätpedagogik kan utvecklas till alla studenter vid våra utbildningar även om det i granskningarna fokuserats till distansutbildning. Detta område är också något som</p>

UMEÅ UNIVERSITET

fakulteten tillsammans med Umeå studentkår identifierat som ett utvecklingsområde efter Studentkårsskrivelsen 2022. Genom skrivningar i VB/VP och i kvalitetsdialoger har frågor om nätpedagogik lyfts fram och diskuterats. Det rör allt från tekniska problem (övergången från framför allt Moodle har varit problematisk inom språkämnen) till kvalitetshöjande möjligheter, där pandemin både visade att fakulteten i stort hade en beredskap för nätundervisning och att det fanns utrymme för pedagogisk utveckling. Många kurser har en tydlig struktur för självstudier med ett litet urval av examinationsformer och det är detta som flera av årets granskningar menar kan utvecklas, helst utan att kräva mer tid från lärare. Fakulteten har länge haft resurs i form av IKT-coach och nu satsas fakultetsgemensamma resurser för att upprätthålla och utveckla webbsidan Umanista (ursprungligen ett PUNKTUM-projekt om pedagogisk kompetensutveckling). I december 2022 hölls ett fakultetsgemensamt pedagogiskt seminarium om studentaktivitet på nätet, där tre lektorer delade med sig av sina erfarenheter. Fler aktiviteter är att vänta inom detta område, bland annat planeras för ett pedagogiskt seminarium med tema ”Fix och trix i Canvas” som ska fokusera på erfarenhetsutbyte.

Studentrekrytering: Inom fakulteten har arbetet med studentrekrytering stärkts genom att det på institutionsnivå finns kommunikatörer, som samarbetar med varandra och med fakultetens kommunikatörer. Det finns ett tydligt årshjul och det görs utvärderingar av de aktiviteter som arrangeras centralt och via fakulteten. Till detta har fakulteten samarbeten med tre närliggande lärcentra, där det huvudsakliga syftet är att förbättra distansstudenternas stöd för att öka genomströmningen, men studentrekrytering är en aspekt med utvecklingspotential. I fakultetens utbildningsstrategiska kommitté har även ett arbete kring breddad rekrytering initierats med analys av programutbildningarna.

Hållbar utveckling: Fakulteten vill även lyfta arbetet med integreringen av hållbar utveckling i utbildning. I de externa granskningarna är det ett område som sällan har tagits upp som ett utvecklingsområde, i årets granskningar skrivs det fram som ett utvecklingsområde i Magisterprogrammet i Medie- och kommunikationsvetenskap (och som en styrka i Masterprogrammet i Litteraturvetenskap och i Idéhistoria). Fakulteten har sedan kvalitetsdialogerna för år 2019 lyft hållbarhetsperspektivet och det är tydligt att mycket positivt har hänt, vilket fakulteten försöker dokumentera genom en årlig rapport sedan förra året. Det är också ett utvecklingsområde, framför allt finns ett behov av en tydligare implementering av hållbarhetsperspektiv i kursinnehållet i majoriteten av utbildningar. Till fakultetens arbete med hållbarhet inom utbildning hör även en webbaserad resurs kallad *Humanistiska kompetenser – vad är det?*

UMEÅ UNIVERSITET

(<https://www.umu.se/humanistisk-fakultet/utbildning/humanistiska-kompetenser--vad-ardet/>) som kontinuerligt utvecklas och en mer omfattande revidering kommer under våren.

Samhällsvetenskaplig fakultet - o program

Utbildningsprogram/ huvudområde

Under 2022 genomfördes inga kollegiala granskningar av utbildningsprogram.
Nedanstående redogörelse baseras därför på de sex granskningar som genomfördes under 2021. De aktuella programmen var:
Grundnivå:
-Personalvetarprogrammet
-Socionomprogrammet
Avancerad nivå:
-Masterprogram i socialt arbete
-Masterprogram i statsvetenskap
-Magisterprogram i statistik och data science,
-Magisterprogram med inriktning mot konstitutionell rätt och mänskliga rättigheter

Styrkor som framkommit

Väl genomtänkta och strukturerade program, som i stort sett får positiva omdömen när det gäller de aspekter som utgör kärnan i Umeå universitets kvalitetssystem.

Programsamordnaren är tillsammans med kollegorna i sitt programråd (Personalvetarprogrammet och Socionomprogrammet), och/eller andra kollegor engagerade och drivna.

Programutveckling sker kontinuerligt (mindre eller större förändringar).

Fakulteten anser att det sammantaget finns stöd för att hävda välfungerande program med programledningar som verkar för ett kontinuerligt utvecklingsarbete.

Utvecklingsområden som framkommit

Verka för att det finns en tydlig progressionen inom programmet. Det kan gälla såväl ämnesspecifika kunskaper som generiska sådana.

Tydliggörande av frågor av olika kaliber, i VB/VP liksom i utbildningsplan, kursplaner och annan information om programmet. I det senare fallet kan det exempelvis vara att visa tydligare på att hållbarhetsfrågor ingår i utbildningen, och på vilket sätt detta görs.

För programmen på avancerad nivå: skapa gruppkänsla och samhörighet i studentgruppen.

Fakulteten anser att detta sammantaget visar på rätt väl kända områden där det måste finnas en kontinuerlig strävan efter att utvecklas. Eftersom granskarens uppgift har varit att just kritiskt granska programmet, med särskilt fokus på kvalitetssystemets centrala aspekter, så får de förslag på sådant som det kan finnas särskild anledning att titta närmare på.

UMEÅ UNIVERSITET

Effekter som granskningsresultaten har haft på fakultetens kvalitetsarbete	<p>De genomförda granskningarna 2021 pekar inte på någon särskild faktor som har föranlett någon mer specifik insats på fakultetsnivå. Däremot kan vi utläsa av de berörda programmens VB/VP att granskningarna lett till utvecklingsarbete. Det kan handla om översyn och revidering av metodkurser/-inslag (Personalvetarprogrammet), ny modell för kursutvärderingar för att stärka studentinflytandet (Socionom), fler programaktiviteter för att stärka samhörighet (Statsvet master), stärkt profilering mot internationella studenter (Statistik och data science), införande av programgemensam kurs T1 för att stärka studentgruppen och programprofilen (Socialt arbete master) eller att utarbeta arbetssätt för att säkerställa att alla studenter är aktiva i basgruppen (Konstitutionell rätt).</p>
Teknisk-naturvetenskaplig fakultet – 11 program	
Utbildningsprogram/ huvudområde	<p>Högskoleingenjörsprogrammet i byggt teknik Högskoleingenjörsprogrammet i elektronik och dator teknik Högskoleingenjörsprogrammet i elkraft teknik Högskoleingenjörsprogrammet i energiteknik Högskoleingenjörsprogrammet i maskinteknik Civilingenjörsprogrammet i bioteknik Civilingenjörsprogrammet i energiteknik Civilingenjörsprogrammet i industriell ekonomi Civilingenjörsprogrammet i interaktion och design Civilingenjörsprogrammet i teknisk fysik Civilingenjörsprogrammet i teknisk datavetenskap</p>
Styrkor som framkommit	<p><i>Samverkan och arbetslivsanknytning.</i> Flertalet av programmen har många goda och omfattande aktiviteter och kursinlag som adresserar samverkan och arbetslivsanknytning. De flesta examensarbeten vid ingenjörsprogrammen har en koppling till extern part. Vid flera program arbetar man med gästföreläsare från företag och externa organisationer för att belysa den framtida yrkesrollen, för att berätta om hur företagen arbetar med verksamhetsutveckling. Studiebesök genomförs också hos externa parter. För att ytterligare stärka inslaget av samverkan med näringslivet erbjuds studenter vid fyra ingenjörsprogram att delta i så en kallad Co-operative education (Co-op). Co-op innebär att studenterna ges möjlighet att söka till företag där de erbjuds projektarbeten och betald sommarpraktik under utbildningstiden samt examensarbete i slutet av utbildningen.</p> <p><i>Utbildningsmiljö.</i> Flertalet av programmen har en god och inspirerande fysisk studiemiljö som uppskattas av studenterna. I MIT-huset och Naturvetarhuset finns det tillgång till studieutrymmen och bra laborations-salar med adekvat utrustning. Däremot är det i Teknikhuset och KBC-huset få grupperum och studieplatser för de studenter som mest befinner sig i dessa hus.</p>

UMEÅ UNIVERSITET

Forskningsanknytning vid civilingenjörsprogrammen. Granskarna ansåg att forskningsanknytningen är god men att vid något program kunde en fördjupningsprofil förbättras med avseende på forskningsanknytning. De institutioner som undervisar på ingenjörsprogrammen har i regel en stark forskning med bra grund för forskningsanknytning och flertalet lärare som undervisar vid civilingenjörsprogrammen forskar aktivt. Många lärare berättar om sin forskning, låter studenter läsa artiklar och träna på att använda vetenskapliga metoder som problemformulering, kritisk granskning och välgrundad argumentation.

Processen och upplägget för granskningen. Generellt anser granskarna att upplägget för den externa granskningen har varit mycket bra. Det skriftliga underlaget och instruktionerna har varit bra, ramarna och strukturen som de fick upplevdes ha varit tydliga. Det har också uppskattats att få möjligheten att kunna samarbeta och interagera med övriga externa granskare. De anser att de har dragit stor nytta av deras reflektioner som externa granskare har kunnat diskutera olika utbildningsrelaterade frågor vid Umeå universitet vid intervjuerna, och jämfört med upplägget vid deras egna universitet. Det är därför av stor vikt att sätta samman en grupp av externa granskare som består av personer från olika universitet, och som ges goda möjligheter till samarbete under granskningsprocessen.

Utvecklingsområden som framkommit

Jämställdhetsintegrering. Granskarna lyfter att programmen utgår från en kvantitativ beskrivning av kön bland studenter eller lärare, hur stor andel män respektive kvinnor som studerar vid programmet, respektive som undervisar vid programmet. Granskarna menar att en mer kvalitativt fördjupad insikt kring jämställdhet måste implementeras i våra utbildningar, där frågor om handlingsförmåga för att motverka ojämställdhet i samhället måste uppmärksammas tydligare. Flertalet lärare och lärarlag vet att de behöver arbeta med jämställdhet i utbildningarna med de är osäkra på hur det ska göras och efterfrågar därför stöd/verktyg för detta arbete. Det är en utmaning för fakultetens lärare att arbeta med jämställdhetsintegrering i kurserna när traditionen är att undervisa ämneskunskaper.

Pedagogisk modell. De ämnesrelaterade frågorna är, enligt granskarna, inte lika utmanande som de mer generella pedagogiska aspekterna. I Kvalitetssystemet för utbildning, handlar det sjätte genomlysande perspektivet om studentcentrerat lärande, vilket innebär att undervisnings- och examinationsmetoder ska eftersträva en tydligare studentaktivitet, som inte enbart utgår från att kurser främst består av föreläsningar med avslutande skriftlig tentamen. För examinationen lyfter granskarna vikten av så kallad konstruktiv länkning, ett systematiskt arbetssätt för att utforma både undervisnings- och examinationssätt så att studenterna har möjlighet att

UMEÅ UNIVERSITET

uppnå alla lärandemål under kursen. Detta i motsats till ett mer konventionellt sätt att examinera genom en sammanräkning av poäng för hel kurs för att uppnå godkänt betyg, något som kan innebära att studenter inte examineras på kursens alla lärandemål.

Professionskompetens vid civilingenjörsprogrammen.
För civilingenjörsprogrammen efterfrågades ett större fokus på professionskompetens, att utbildningarna måste innefatta en tydligare ingenjörsmässighet. Ingenjörsmässighet är det svårt att definiera men innebörden är att man som utexaminerad ingenjör ska ha kompetensen som behövs för att arbeta som ingenjör, exempelvis generiska kompetenser som problemlösningsförmåga, projektledning, förmåga att arbeta i grupp och att kommunicera och även förstå innebörden i samhällliga, företags- och affärsmässiga villkor. Ingenjören ska kunna identifiera ett behov, planera, utveckla, realisera och ta ett system eller en produkt i drift, vilket brukar kallas Conceive- Design-Implement-Operate (CDIO). De flesta lärare som undervisar vid civilingenjörsprogrammen har inte själva en yrkeserfarenhet som ingenjörer utan är främst forskande inom sina ämnesområden. Professionsinslagen i programmen kan öka exempelvis genom gästföreläsare, studiebesök, adjungerade lärare och annan arbetslivsanknytning.

Forskningsanknytning vid högskoleingenjörsprogrammen. Granskarna menade att ett tydligt utvecklingsområde är forskningsanknytningen av högskoleingenjörsprogrammen. Eftersom högskoleingenjörsprogrammen är treåriga och tydligt yrkesinriktade, är det inte oväntat att forskningsanknytningen inte är lika uppenbar som för civilingenjörsprogrammen. Inom ramen för forskningsanknytning handlar det både om att vetenskapligt förankra de kurser som ingår i programmen, och att utveckla studenternas vetenskapliga förhållningssätt, bland annat genom vetenskapligt skrivande.

Effekter som granskningsresultaten har haft på fakultetens kvalitetsarbete

För att ge fakultetens lärare stöd i arbetet med jämställdhetsintegrering planeras att bjuda in extern kompetens från Örebro universitet för att inspirera och riva murar för att kunna arbeta mer kollegialt med frågan. Tanken är att träffen ska bilda en kollegial lärmiljö där lärarna får sitta och föra ämnesöverskridande diskussioner och utbyta idéer, lärdomar, men också oros känslor som de delar eller inte delar då det gäller jämställdhetsintegrering i utbildningarna. Denna aktivitet kommer mest troligt att ske i juni 2023. Ett pilotprojekt kring jämställdhet knutet till Civilingenjörsprogrammet i teknisk datavetenskap, där en majoritet av studenterna är män, kommer också att genomföras. I samverkan med studentkåren (NTK), Kyrkan på Campus, lärare från institutionen för Datavetenskap, vicedekan för utbildning, och med hjälp av jämlikhetkonsulterna från Make Equal

UMEÅ UNIVERSITET

har redan ett första steg tagits där maskulinitetsnormer och jargong har adresserats och lyfts i workshops för studenter och lärare. Detta projekt kommer att vidareutvecklas under 2023.

En första aktivitet för att arbeta med och tydliggöra en pedagogisk modell är att vid fakultetens årliga lärardag i augusti bjuda in kompetens från UPL för att påbörja arbete med att synliggöra andra examinationsformer än skriftlig tentamen och även examinationsformer i relation till bildning och AI (ChatGPT). En utgångspunkt är att examination även kan vara ett lärande moment.

En annan aktivitet, kopplad till pedagogisk modell, är ett pilotprojekt för Civilingenjörsprogrammet i Bioteknik där vi ska analysera samtliga kurser utifrån bland annat studentaktivitet, konstruktiv länkning, kvalitetssystemets genomsyrande perspektiv, måluppfyllelse i varje kurs och hur kurserna förhåller sig till varandra. Detta projekt påbörjas våren 2023 och beräknas vara genomförd under 2023. Faller denna pilot väl ut kommer fler ingenjörsprogram att genomföra denna analys. För att stärka högskoleingenjörsprogrammens forskningsanknytning kommer en workshop att genomföras under året, där vi bjuder in extern kompetens från Kungliga Tekniska Högskolan.

Vidare har Civilingenjörsprogrammet i teknisk datavetenskap och Civilingenjörsprogrammet i industriell ekonomi reviderat sina utbildningsplaner och examensbeskrivningar, i linje med några av de sakkunnigas synpunkter. En extern granskning kan medföra att vissa processer tar fart och slutförs.

Fakulteten reviderar nu handläggningsordningen för den kollegiala externa granskningen samt anvisningar till de sakkunnig inför nästa granskningsomgång under 2024, där programgrupperna farmaci-kemi-molekylärbiologi samt biologi ska granskas.

UMEÅ UNIVERSITET

Medicinsk fakultet – 2 program	
Utbildningsprogram/ huvudområde	Idrottsfysiologiprogrammet Specialistsjuksköterskeprogrammet inriktningar mot äldreomsorg samt onkologi
Styrkor som framkommit	De vanligaste styrkor som lyfts fram är De nationella examensmålen uppfylls väl. Lärare har hög kompetens såväl akademiskt som kliniskt. Tid finns ofta avsatt för pedagogiskt utvecklingsarbete. Utbildningen innebär en efterfrågad tillgång till vidareutbildning på halvfart.
Utvecklingsområden som framkommit	I en av granskningarna poängteras att uppdelning av ämnet <i>vetenskapliga teorier och metoder</i> som programansvariga gjort med syfte att kunna ge en progression i ämnet under hela utbildningen, inte ser ut att fylla syftet och i stället borde ges som ett samlat moment. Det skulle också underlätta tillgodoräknanden från tidigare utbildning. För få valbara kurser i programmen. Vissa av kursplanerna följer i fastställd mall. (Blooms taxonomi mm). För lite verksamhetsutbildning i vidareutbildning för sjuksköterskor.
Effekter som granskningsresultaten har haft på fakultetens kvalitetsarbete	Av olika skäl genomfördes få externa kollegiala granskningar på fakulteten under 2023. Av inplanerade fyra granskningar genomfördes tre var av två bildar underlag för föreliggande rapportering. Det innebär att effekterna på fakultetens kvalitetsarbete från detta år är små. Under 2023 är följande granskningar inplanerade: Röntgensjuksköterskeprogrammet, Läkarpå programmet, Fysioterapeutprogrammet, Magister-/masterprogram i fysioterapi, Tandläkarprogrammet samt Tandhygienist. Vi arbetar ständigt med att hålla kvalitetssystemet uppdaterat och anpassat till de behov som våra program har för att kunna arbeta konstruktivt med kvalitetsförbättringar. Just nu pågår ett arbete med att ta fram ett nytt underlag för externa kollegiala granskningar.

Läraryhögskolan – 1 program	
Utbildningsprogram/ huvudområde	Studie- och yrkesvägledarprogrammet
Styrkor som framkommit	En av de tre styrkor som granskarna lyfter fram i sin rapport berör kopplingen mellan kursplanernas förväntade studieresultat och de nationella examensmålen för programmet. Överlag beskrivs den kopplingen vara både relevant och tydlig. De framför också att examensarbetena bygger på en god struktur och att språket är bra. En tredje styrka är att utbildningen de facto förhåller sig till Agenda 2030 vilket kan verka främjande för studenternas livslånga lärande, enligt granskarna.

UMEÅ UNIVERSITET

Utvecklingsområden som framkommit	<p>Granskarna har också identifierat ett antal utvecklingsområden som Lärarhögskolan bedriver ett arbete kring. Ett av dessa områden belyser att kopplingen mellan kursplanernas innehåll, examination och förväntade studieresultat behöver tydliggöras. Förvisso anser granskarna att kopplingen till Agenda 2023 på generell nivå är god, men de bedömer att även den kopplingen behöver stärkas i flertalet kursplaner. Ett annat utvecklingsområde handlar om att balansen mellan psykologiska och sociologiska perspektiv i utbildningen eftersom det psykologiska har övertaget i dagens program, liksom progressionen i akademiskt skrivande behöver ses över. Det tredje utvecklingsområdet belyser vikten av att även lyfta fram ett vuxenperspektiv på studie- och yrkesvägledning. De framför att utbildningen idag fokuserar mycket på skola och ungas övergångar. Granskarna rekommenderar därför att utbildningen även ska inkludera verksamheter för vuxna utan att examensmålen för den delen behöver äventyras.</p>
Effekter som granskningsresultaten har haft på fakultetens kvalitetsarbete	<p>Resultaten av den kollegiala granskningen kommer att ha en direkt och indirekt påverkan på Lärarhögskolans kvalitetsarbete. En analys av granskningens resultat påvisar exempelvis vilka delar av uppdragsbeskrivningen som ska vara gällande för alla kollegiala granskningar och därigenom får resultatet en direkt påverkan på kvalitetsarbetet. Därutöver finns skäl att begränsa omfattningen av de kollegiala granskningarna då de två hittills genomförda visat sig vara i överkant i förhållande till vad Lärarhögskolans kvalitetsarbete faktiskt kräver. Granskningens resultat har även en indirekt påverkan på kvalitetsarbetet genom det arbete som bedrivs i programråd och vid institutioner. Granskarnas rekommendationer har exempelvis lett till ett pågående utvecklingsarbete för att synliggöra kopplingen mellan förväntade studieresultat och nationella examensmål. Med samma skäl bedrivs arbete för att hitta balans i de kurser som i alltför hög utsträckning präglas av ett psykologiskt perspektiv.</p>

Bilaga 2-Fakulteternas arbete med avgångsenkätens resultat

Hur, och inom vilka områden, arbetar fakulteten vidare med mer riktade förbättrings- och kvalitetsstärkande åtgärder utifrån svaren i avgångsenkät för utbildning på forskarnivå 2020–2021?

Fakultet	Åtgärder
Humanistisk	I avgångsenkäten kritiserades ISP för att vara onödigt byråkratisk och i behov av förtydliganden. I synnerhet kritiserades den webbaserade ISP:n för att vara trögjobbad, inte helt överskådlig och ha ett svåränvänt gränssnitt. Redan innan resultatet av avgångsenkäten redovisades hade ett par av Humanistiska fakultetens studierektorer för forskarutbildningar utarbetat en ISP-mall i Wordformat, anpassad för humanistiska ämnens behov. När kravet på användning av webbaserad ISP togs bort i Regler för utbildning på forskarnivå vid Umeå universitet (FS 1.1-334-21) bearbetades denna mall ytterligare i fakultetens olika organ. I juni 2022 beslutade Humanistiska fakultetens dekan (FS 1.1-1077-22) att fastställa nämnda ISP-mall samt att den skulle gälla för alla doktorander antagna vid fakulteten från och med höstterminen 2022.
Samhällsvetenskaplig	Fakulteten kommer att analysera avgångsenkäten tillsammans med studentkårsskrivelsens del som berör doktoranderna. Detta för att samarbeta med fakultetens doktorandsektion om områden som lyfts i båda fallen. Vad gäller avgångsenkäten så har resultat presenterats för forskarutbildningsansvariga vid institutionerna för att dessa i nästa steg ska ta med de synpunkter som lyfts i enkäten till sina lokala miljöer som ett underlag för att diskutera utveckling av forskarutbildningen.
Teknisk-naturvetenskaplig	Fakulteten har nyttjat avgångsenkätens resultat och den senaste studentkårsskrivelsen som två av underlagen i framtagandet av ny verksamhetsplan samt vilka aktiviteter som genomförs 2023–2025. Aktivitetsplanen täcker samtliga punkter i dessa dokument som ansågs vara relevanta för fakulteten.
Medicinsk	Fakulteten implementerade 2021 ett nytt obligatoriskt forskarutbildningsprogram om 25 hp. Programmet syftar till att ge omfattande och likvärdig utbildning gällande nationella mål 1,3,5,6,8,9 och 10. Hur övriga nationella mål, lokala mål samt individuella mål ska nås ska framgå av den individuella studieplanen. Programmet varvar teoretiska kurser med praktiskt arbete i basgrupper under hela doktorandtiden. Vi har precis påbörjat termin 3 av det sju (tio terminer på det 6-åriga programmet) terminer långa programmet. I våra utvärderingar så långt är

UMEÅ UNIVERSITET

doktoranderna mycket positiva till upplägget av programmet.

Av medarbetarenkäten framgår att många doktorander upplever dålig arbetsmiljö och låg nivå av livskvalitet. Fakulteten planerar att under hösten som en aktivitet i det föreslagna Kvalitetssystemet, tillsammans med SCB, genomföra en enkätundersökning som fokuserar doktorandernas upplevelser av arbetsmiljön och förutsättningar för att genomföra sin utbildning.

Av avgångsenkäten framgick också att doktoranderna är positiva till fakultetens fortbildning av handledare och examinatorer. Vi fortsätter med att ge 3 kurser för handledare och 2 för examinatorer under 2023. Dialogen med Medicinska studentkåren och deras Doktorandsektion är bra och studierektorn för forskarutbildning är proinspektor och deltar regelbundet i kårens aktiviteter.

Bilaga 3-Extern kollegial granskning, forskarutbildning

Humanistisk fakultet	
Forskarutbildningsämnen	Arkeologi Medie- och kommunikationsvetenskap Religionsvetenskap
Styrkor som framkommit	<p><i>Handledarkompetens.</i> I samtliga tre granskningar framkommer att handledarkompetensen är hög och tillfredsställande i förhållande till antalet doktorander. I ett av fallen bedöms handledarkompetensen räcka till även om doktorandgruppens storlek ökar. I ett annat fall är bedömningen att man inte kan anta fler doktorander utan att öka antalet handledare.</p> <p><i>ISP-uppföljning.</i> Alla granskningsrapporter lyfter fram att uppföljningen av de individuella studieplanerna förefaller vara god eller åtminstone att tillämpningen av den årliga uppföljningen ger goda förutsättningar för att stödja doktoranderna. Ett par av granskarna uttryckte dock att granskningsunderlaget inte räckte till för att uttala sig om den faktiska effekten av dessa uppföljningar.</p> <p><i>Samverkan.</i> I alla granskningar konstateras att samverkan med det omgivande samhället och anknytningen till arbetsmarknaden i andra samhällsliga sektorer än universitet och högskola är god inom ämnena; åtminstone på en nivå som är rimlig med tanke på ämnet i fråga.</p> <p><i>Forskarskolor.</i> Granskarna lyfter fram forskarskolorna som värdefulla resurser. Detta gäller såväl Humanistiska fakultetens egen forskarskola som de andra möjliga som doktoranderna kan vara anknutna till. En av granskarna menar dock att för ett av ämnena riskerar antalet obligatoriska kurser bli för många, på bekostnad av det individualiserade kurspaketet. Detta gäller dock inte specifikt forskarskolekurserna (som ska vara minst 10 hp), utan sammantaget alla obligatoriska kurser inom ämnet. Samma granskare menar också att forskarskolorna är viktiga bl.a. för att de kan kompensera för en jämförelsevis liten doktorandmiljö på den egna enheten.</p>
Utvecklingsområden som framkommit	<p><i>Könsfördelning.</i> I två av de tre granskade forskarutbildningsämnena är könsfördelningen bland såväl handledare som doktorander skev. Samtidigt konstaterar granskarna att det vidtas många viktiga åtgärder för att balansera detta (med t.ex. inbjudna gäster och seminarieledare av båda könen). Det finns också en medvetenhet om denna skevhet i kollegierna, vilket är en god förutsättning för framtida förbättringar.</p> <p><i>Internationalisering.</i> I alla tre granskningar påpekas olika smärre brister när det gäller internationalisering. I ett fall rör det sig dock om att granskaren menar att han inte har</p>

UMEÅ UNIVERSITET

haft tillgång till uppgifter om detta. I de andra fallen uppmannas ämnena att arbeta mer aktivt med mobilitet och internationaliseringsprogram (t.ex. STINT) för doktoranderna samt att bjuda in fler internationella gäster. Dessutom påpekas att man bör se till så att doktorandernas internationella nätverk inte görs för beroende av relationen mellan doktorand och det övriga kollegiet, dvs. att ge doktoranderna förutsättningar att bygga internationella nätverk på egen hand.

Lärandemålsmatriser i ISP. Även om ISP-uppföljningen som sådan ansågs vara ett bra verktyg menade ett par av granskarna att de inte hade fått tillräckligt underlag för att uttala sig om detaljerna kring detta, vilket har nämnts ovan. Den granskare som hade tillgång till en lärandemålsmatris föreslog att en sådan matris bör individualiseras för varje doktorand och samtidigt vara i samklang med universitetets övergripande lärandemål. En annan granskare påpekade att en lärandemålsmatris i ISP måste överensstämma med de mål som stipuleras i den allmänna studieplanen.

Bristande underlag. Ett par av granskarna menade att alla frågor inte fullt ut kunde besvaras med det skriftliga underlag som tillsändes dem. Intervjuer med företrädare för ämnet hade dock kunnat fylla i dessa luckor.

Effekter som granskningsresultaten har haft på fakultetens kvalitetsarbete

Eftersom inte något av allvarligare art, gemensamt för samtliga ämnen vid Humanistiska fakulteten, framkom vid granskningarna har fakultetsnämnden beslutat (FS 1.6.2-2422-22) att delegera till företrädare för de tre forskarutbildningsämnena att hantera synpunkterna och förslagen i granskningsrapporterna på ett sådant sätt att de leder till förbättringar av utbildningarna samt att beskriva detta arbete i 2022 års VB/VP. Rapporterna kommenteras i samtliga av de granskade ämnenas VB/VP. Av detta framgår att arbetet med att bearbeta synpunkterna och genomföra eventuella förändringar kommer att ske långsiktigt vid ämnesmöte och -dagar under det året.

En punkt som särskilt lyftes i fakultetsnämnden var den att ett par av granskarna menade att de hade kunnat besvara frågorna mer utförligt om de hade genomfört intervjuer med företrädare för ämnet. Eftersom varje granskare blev tilldelad minst två kontaktpersoner (ämnesföreträdare och institutionens studierektor för forskarutbildning) fanns det dock möjligheter för granskarna att ta kontakt och ställa följdfrågor. En av 2022 års granskare utnyttjade också denna möjlighet. Fakultetsnämnden beslutade (FS 1.6.2-2422-22) därför att forskningssamordnaren vid kommande rekrytering av granskare av forskarutbildningsämnena ska betona att det är önskvärt att granskaren också tar kontakt med aktuell ämnesföreträdare för att få kompletterande underlag för

UMEÅ UNIVERSITET

sin rapport. Detta har gjorts vid rekryteringen av 2023 års granskare.

I 2020 års externa kollegiala granskning av två forskarutbildningsämnen vid fakulteten framkom brister när det gällde i vilken grad forskarutbildningarna integrerade perspektiv på hållbar utveckling. I november 2020 fastställde därför Humanistiska fakultetsnämnden sin Handlingsplan för hållbar utveckling i forskarutbildning vid Humanistisk fakultet, 2020–2022 (FS 1.1-2235-20) med syfte att integrera sådana perspektiv i fakultetens samtliga forskarutbildningsämnen. Handlingsplanen utarbetades i samarbete med institutionernas studierektorer för forskarutbildning och föreståndarna för Humanistiska fakultetens forskarskola. Målet var att doktorander som antogs höstterminen 2022 skulle erbjudas perspektiv på hållbar utveckling inom samtliga av fakultetens forskarutbildningar, samt inom Humanistiska forskarskolans utbildningsutbud. Alla allmänna studieplaner reviderades i enlighet med detta och ett kursinslag på forskarskolan utarbetades inför den kull doktorander som antogs hösten 2022.

UMEÅ UNIVERSITET

Samhällsvetenskaplig fakultet	
Forskarutbildningsämnen	Rättsvetenskap Socialt arbete Sociologi och biblioteks- och informationsvetenskap Statistik
Styrkor som framkommit	<p>Det samlade omdömet är att de granskade forskarutbildningarna är väl fungerande och bedrivs i en adekvat forskningsmiljö med ett brett utbud av forskning, forskningsinriktningar och kompetenser. Ämnena erbjuder även ett stort utbud av aktiviteter som stödjer doktoranderna i deras utveckling. Bland annat arrangeras regelbundna tematiserade träffar samt möten med doktorandkollegiet för att hålla alla uppdaterade om aktuella händelser på institutionen och inom forskningsfältet.</p>
Utvecklingsområden som framkommit	<p>Samtliga ämnen fick synpunkter på att ytterligare dokumentation behövs för att säkerställa att utbildningen verkligen bedrivs i enlighet med de nationella målen. Hållbarhetsinslagen i forskarutbildningen och forskarutbildningens kurser behöver förtydligas och dessutom bör jämställdhetsperspektivet integreras i en kurs. Det finns också ett behov att se över hur det årliga referensgruppsmötet genomförs, för att öka insynen i de olika doktorandprojekten.</p> <p>Det finns behov att synliggöra en karriär utanför akademien.</p> <p>Det saknas en dokumenterad rutin som beskriver processen hur handledare utses. Även om det finns tydliga och omsorgsfulla rutiner för uppföljning av ISP, så är de inte alltid formellt dokumenterade. Rutiner för uppföljning av kursutvärderingar för doktorandkurser som ges lokalt på enheten bör utvecklas. Det behövs tydligare rutiner som beskriver vem doktoranden kan vända sig till med olika frågor som doktoranden inte vill lyfta med handledaren.</p> <p>Analys: samtliga synpunkter från granskarna hanteras i institutionernas utvecklingsplaner för forskarutbildningen.</p>
Effekter som granskningsresultaten har haft på fakultetens kvalitetsarbete	<p>Fakulteten kommer bland annat att justera riktlinjerna för själva granskningsprocessen och öppna upp tydligare för vilka underlag som bör ingå i granskningen. Fakulteten kommer också att vidareutveckla fakultetskurserna för att stödja forskarutbildningarnas aktiviteter mot de mer generiska målen, som exempelvis förbereda för arbetsmarknaden utanför akademien samt utveckla ISP för att underlätta att aktiviteter kan dokumenteras på ett tydligare sätt.</p>

UMEÅ UNIVERSITET

Teknisk-naturvetenskaplig fakultet	
Forskarutbildningsämnen	Experimentell och teoretisk fysik Pedagogiskt arbete och ämnesdidaktik
Styrkor som framkommit	<ol style="list-style-type: none">1. Valfungerande, med lyhörd strategi från institutionsledningen och handledarkollegier (båda).2. Starka och aktiva forskningsmiljöer (båda).3. Institutionens avhandlingar bedömdes hålla genomgående god till hög nivå (specifikt fysik, aspekten ej granskad av NMD:s granskare).4. Doktoranderna har gott inflytande över sin utbildning (båda).
Utvecklingsområden som framkommit	<ol style="list-style-type: none">1. Behov av att tydliggöra olika typer av karriärvägar efter disputation, både det akademiska spåret och industrisektorn (fysik).2. Rekommendation att fundera på hur doktorandernas internationella erfarenheter kan stärkas (NMD).3. Att skapa en mer formaliserad struktur för doktorandkollegialt sammanhang bör övervägas (fysik).4. Det bör ses över hur ämneskompetens inom pedagogiskt arbete ska tillgodoses; högre krav på särskild behörighet eller obligatoriska kurspoäng i ämnesfördjupningen (NMD)
Effekter som granskningsresultaten har haft på fakultetens kvalitetsarbete	Fakulteten följer upp kvalitetssystemets olika delar i beredande kommittéer i samråd med forskarutbildningsansvariga vid institutionerna. Hittills har kvalitetssystemet visat utvecklingsområden som enligt den organisatoriska ansvarsfördelningen åligger institutionerna att ta sig an, vilket fakulteten följer upp i verksamhetsberättelser och verksamhetsplaner. Vid behov föreslår beredande kommittén fakultetsnämnden att vidta åtgärder.

UMEÅ UNIVERSITET

Medicinsk fakultet	
Forskarutbildningsämnen	Varken ämnet Medicinsk vetenskap, i sin helhet, eller någon av de 89 ämnesinriktningarna har genomgått extern kollegial granskning under 2022.
Styrkor som framkommit	Sammanställning av styrkor saknas
Utvecklingsområden som framkommit	Sammanställning av utvecklingsområden saknas
Effekter som granskningsresultaten har haft på fakultetens kvalitetsarbete	Fakulteten har just nu ute sitt förslag till Kvalitetssystem för utbildning på forskarnivå till samtliga institutioner. Så snart Kvalitetssystemet finns på plats avser vi att bjuda in till extern kollegial granskning av ämnet Medicinsk vetenskap.